

İKİNCİ DAİRE

Mehmet YILMAZ - TÜRKİYE

(Başvuru no: 12068/03)

KARAR

STRAZBURG

4 Temmuz 2006

Bu karar, AİHS'nin 44 § 2. maddesi uyarınca kesinlik kazanacaktır. Üzerinde şekle ilişkin değişiklik yapılabilir.

Dava, Mehmet Yılmaz isimli Türk vatandaşı (“başvuran”) tarafından 6 Temmuz 1998 tarihinde, İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Sözleşmesi’nin (“Sözleşme”) 34. maddesine dayanarak Türkiye aleyhine AİHM’ye yapılan başvurudan (no. 12068/03) kaynaklanmaktadır.

OLAYLAR

DAVA OLAYLARI

Başvuran, 1925 doğumludur ve Ankara’da ikamet etmektedir. 1990 yılında, belirli olmayan bir tarihte, Karayolları Genel Müdürlüğü, Ankara’da başvurana ait bir arsayı kamulaştırmıştır. Yetkililer, bir bilirkişi komitesi tarafından yapılan değerlendirmeye, kamulaştırma gerçekleştiğinde kendisine meblağı ödemiştir. Başvuranın talebi üzerine, 26 Aralık 1994 tarihinde, Ankara Asliye Mahkemesi, uygulanabilir yasal faiz oranı ile birlikte artırma bedeli ödenmesine karar vermiştir. 22 Ocak 1996 tarihinde, Yargıtay kararı onamıştır. 4 Şubat 1998 tarihinde, 3.618.000.000 TL başvurana ödenmiştir.

İLGİLİ İÇ HUKUK VE UYGULAMASI

13. İlgili iç hukuk ve uygulaması, *Akkuş – Türkiye* davasında (9 Temmuz 1997 kararı, *Reports of Judgments and Decisions* 1997-IV) izah edilmiştir.

HUKUK

I.1 NO’LU PROTOKOL’ÜN 1. MADDESİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI

Başvuran, Şubat 1998’de yetkililerden aldığı kamulaştırma artırma bedelinin, gecikme faizinin Türkiye’deki yüksek enflasyon oranıyla paralel olmamasından dolayı, değerinin düştüğünü ileri sürerek şikâyetçi olmuştur. 1 no’lu Protokol’ün 1. maddesine atıfta bulunmuştur. Bu maddeye göre:

“Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Herhangi bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir.”

A.Kabuledilebilirlik

AİHM, bu şikâyetin, AİHS’nin 35 § 3. maddesi bağlamında temelsiz olmadığını not eder. Ayrıca, başka bir gerekçeden dolayı temelsiz olmadığını da not eder.

B.Esaslar

AİHM, bu davadaki konulara benzer konular ortaya koyan birkaç davada, 1 no’lu Protokol’ün 1. maddesinin ihlal edildiğini tespit etmiştir (bkz. yukarıda anılan *Akkuş*, s. 1317, § 31).

Hükümet tarafından sunulmuş olan kanıtlar ve argümanları inceleyerek, AİHM, geçmiş davalardaki tespitlerinden sapma gerektirecek bir durumun bulunmadığı kanısına varmıştır. Yerel mahkemelerin ödenmesine karar verdiği artırma bedelinin ödenmesindeki gecikmenin, kamulaştırmayı yapan merciye bağlanabileceğini ve malikler için, kamulaştırılmış arsaya ek olarak bir kayıp oluşturduğunu tespit etmiştir. Söz konusu gecikmenin ve bir bütün olarak yargılamanın uzunluğunun sonucu olarak, AİHM, başvuruların, kamu yararının gerektirdikleri ile mülkiyet hakkının korunması arasında bulunması gereken adil dengeyi bozmuş olan bireysel ve haddinden fazla bir külfete katlanmak zorunda kaldıklarını tespit etmiştir.

Sonuç olarak, 1 no'lu Protokol'ün 1. maddesi ihlal edilmiştir.

II.AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI

21. AİHS'nin 41. maddesi şöyledir:

“Mahkeme işbu Sözleşme ve protokollerinin ihlal edildiğine karar verirse ve ilgili Yüksek Sözleşmeciler Tarafın iç hukuku bu ihlali ancak kısmen telafi edebiliyorsa, Mahkeme, gerektiği takdirde, hakkaniyete uygun bir surette, zarar gören tarafın tatminine hükmeder.”

A.Maddi ve Manevi Tazminat

Adil tazmine ilişkin görüşlerinde, başvuran, başvuru formunda yer alan taleplerini yinelemiş ve 13.364 Dolar maddi tazminat talebinde bulunmuştur. Ayrıca, 2.000.000.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

Hükümet bu iddialara itiraz etmiştir.

Yukarıda anılan *Akkuş* kararındaki hesaplama yöntemini kullanarak ve ilgili ekonomik verileri dikkate alarak, AİHM, başvurana, talep edilen toplam meblağın, yani 11.055 Euro'nun, maddi tazminat olarak ödenmesine karar vermiştir.

AİHM, 1 no'lu Protokol'ün 1. maddesinin ihlal edildiği tespitinin, tek başına, başvuranın mazur kalmış olabileceği her türlü manevi tazminat için yeterli tazmin teşkil ettiği kanısındadır.

B.Mahkeme masrafları

Başvuran ayrıca, yerel mahkemeler ve AİHM'de yapılan masraflar için 1.000.000.000 TL talep etmiştir.

Hükümet, bu meblağa karşı çıkmış ve AİHM'den mahkeme masrafları için ödeme yapılmamasına karar vermesini talep etmiştir.

Elindeki bilgiler temelinde yaptığı değerlendirme ile, AİHM, başvurana, bu başlık altında, 500 Euro ödenmesine karar vermiştir.

C.Gecikme faizi

AİHM, gecikme faizi olarak Avrupa Merkez Bankası'nın kısa vadeli kredilere uyguladığı faiz oranına üç puan eklemek suretiyle elde edilecek oranın uygun olduğuna karar vermiştir.

YUKARIDAKİ GEREKÇELERE DAYANARAK AİHM OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvurunun kabuledilebilir olduğuna;
2. AİHS'nin 1 no'lu Protokolü'nün 1. maddesinin ihlal edildiğine;
3. Bir ihlal tespitin, başvuranın maruz kaldığı her türlü manevi tazminat için tek başına yeterli adil tazmin teşkil ettiğine;
4. (a) Sorumlu Devlet'in başvuranlara, AİHS'nin 44 § 2. maddesi uyarınca kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihinde geçerli olan kur üzerinden Türk Lirası'na çevrilmek üzere:
 - (i) 11.055 Euro (on bir bin elli beş Euro) maddi tazminat;
 - (ii) mahkeme masrafları için 500 Euro (beş yüz Euro);
 - (iii) yukarıdaki meblağlara uygulanabilecek her türlü vergiyi ödemesine(b) yukarıda belirtilen üç ayın bitiminden ödemeye kadar, basit faizin Avrupa Merkez Bankası'nın gecikme süresi boyunca marjinal ödünç verme oranına üç puan eklenerek yukarıdaki miktarların üzerine ödenmesine
5. Başvuranların adil tazmin talebinin kalan kısmının reddine

KARAR VERMİŞTİR.

İngilizce olarak hazırlanmış, 4 Temmuz 2006 tarihinde, Mahkeme İçtüzüğü'nün 77 §§ 2. ve 3. maddeleri uyarınca yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

S. DOLLE
Yazı İşleri Müdürü

J.-P COSTA
Başkan